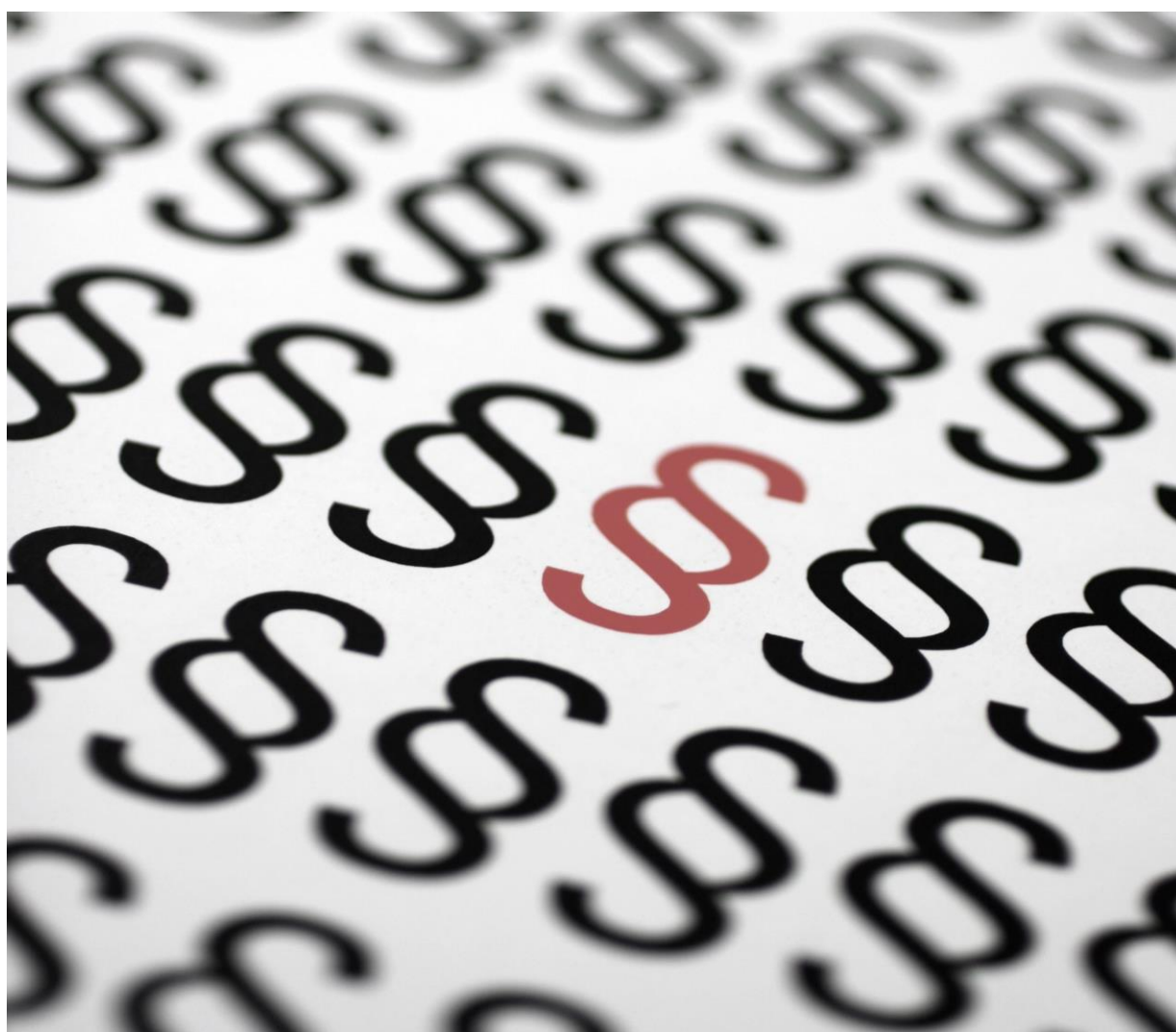

Årsberetning på magtanvendelsesområdet 2017

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Indhold

Lovgrundlag	2
Ny lovgivning i 2017 – lov om voksenansvar	2
Procedurer og praksis	2
Børne- og ungeområdet.....	3
Voksenområdet.....	3
Øvrige bestemmelser.....	3
Årsberetning 2017	4
Dilemmaer i praksis	4
Arbejdet med fokuspunkter og målsætninger for 2017	4
Udviklingen på området	6
Klager, påtaler og driftsmæssige konsekvenser.....	7
Særligt for dagbehandlingstilbud i 2017	7
Særligt for plejefamilier	8
Magtanvendelsesområdet og fokuspunkter for 2018	8
Bilag 1 - Tilbudsliste	10

Lovgrundlag

En række tilbud i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen var i 2017 omfattet af bestemmelserne i henholdsvis Servicelovens kapitel 24 (voksne) og Lov om voksenansvar (børn og unge) – og herunder tilhørende bekendtgørelser.

Formålet med bestemmelserne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes til både den anbringende myndighed, forvaltningen som driftsherre og til socialtilsynet, der fører tilsynet med efterlevelsen af reglerne på området. Kommunen som driftsherre er forpligtet til at forholde sig til, om en magtanvendelse giver anledning til driftsmæssige konsekvenser.

Gældende bekendtgørelser på magtanvendelsesområdet i 2017:

- Bekendtgørelse nr. 1438 af 6. december 2017 om voksenansvar for anbragte børn og unge
- Bekendtgørelse Nr. 1231 af 13. november 2017 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service

Ny lovgivning i 2017 – lov om voksenansvar

Den 1. januar 2017 trådte der på børne- og ungeområdet en nye lov om voksenansvar i kraft. Det helt overordnede formål er at beskytte børn og unge mod overgreb og forebygge unødvendig magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Loven beskriver i hvilke situationer, der helt undtagelsesvist må anvendes magt som led i varetagelsen af den daglige omsorg for de anbragte børn og unge. Endvidere skal loven tydeliggøre, at ansvaret for den daglige omsorg for barnet eller den unge ved en anbringelse overgår til de voksne på anbringelsesstedet.

Reglerne på området blev således fra 2017 ophævet fra bekendtgørelse og ind i lov. Loven indeholder en begrænset udvidelse af de tidligere muligheder for at anvende magt. Det skal sikre, at medarbejderne har de redskaber, der skal til for at støtte de anbragte børn og unge i deres udvikling og trivsel i den socialpædagogisk behandling.

I 2017 har der været fokus på implementering af den nye lov i alle omfattede tilbud. Alle omfattede tilbud modtog op til ikrafttrædelsen i 2017 undervisning i den nye lov. Retningslinjerne i Børne- og Familieafdelingen er opdateret og udbredt til tilbuddene. Retningslinjerne kan findes på [KLIK](#).

Procedurer og praksis

I Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen er der i alt 9 børne- og ungetilbud, der er omfattet af reglerne i Lov om voksenansvar, jf. bilag 1, *Tilbud omfattet af magtanvendelsesbekendtgørelserne*.

På voksenområdet følger bekendtgørelsens bestemmelser ikke tilbudstypen, med derimod den enkelte borgers funktionsniveau. Det drejer sig om borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsniveau, jf. Servicelovens § 124 a. Tilbud, der typisk modtager denne type af borgere fremgår af bilag 1.

Ved oprettelse af Socialtilsynene blev der fra 2014 pligt til at fremsende indberetninger om magtanvendelse til Socialtilsyn Nord. Det er i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen besluttet, at alle indberetninger om magtanvendelse skal omkring Børne- og Familiesekretariatet inden fremsendelse til Socialtilsynet. Dette med henblik på henholdsvis en driftsherrevurdering, kvalitetssikring samt opsamling til fælles læring og forebyggelse på området.

Børne- og ungeområdet

På børne- og ungeområdet er de konkrete indberetninger blev vurderet i Børne- og Familiesekretariatet ift. om de faldt inden for rammerne af bekendtgørelsens bestemmelser omkring:

- Tilladt magtanvendelse
- Ikke tilladt magtanvendelse
- Nødværge/nødret efter straffelovens bestemmelser (§ 13 og § 14)

Kort sagt, så skal mindst en af følgende betingelser være opfyldt, hvis der skal være hjemmel til fysisk magtanvendelse:

- Personalet kan kortvarigt fastholde eller føre et barn eller en ung væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at barnet eller den unge ødelægger eller beskadiger ting i et ikke ubetydeligt omfang.
- Personalet kan fastholde eller føre et barn eller en ung til et andet opholdsrum, når barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til fare for barnet eller den unge selv, de øvrige anbragte børn og unge, personalet eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet.

Magtanvendelse skal altid være tilpasset forholdene i situationen og begrænset til det absolut nødvendige. Det er i en hver situation vigtigt at overveje, hvad der vil være det mindst indgribende indgreb – og ikke blot det letteste.

Udover opmærksomheden på, om bekendtgørelsens bestemmelser efterleves, lægges der i Børne- og Familiesekretariatets vurdering og tilbagemelding til tilbuddene vægt på at skabe pædagogisk refleksion med henblik på fremadrettet forebyggelse af episoder med magtanvendelse.

Voksenområdet

For tilbuddene med voksne brugere, der er omfattet af reglerne, følges samme procedure som beskrevet ovenfor.

Desuden er det vigtigt at nævne, at de betingelser, der skal være opfyldt på voksenområdet, for at der er hjemmel til magtanvendelse, er strammere end på børne- og ungeområdet:

1. Der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
2. Forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet at gribe fysisk ind ved at fastholde for at undgå væsentlig personskade

Øvrige bestemmelser

Udover reglerne om fysikmagtanvendelse er der også en række øvrige bestemmelser på både børne- og ungeområdet og voksenområdet. På børne- og ungeområdet handler det bl.a. om regulering i anvendelsen af rusmiddeltest, kontrol med brevveksling, telefonsamtaler

og anden kommunikation, undersøgelse af person eller opholdsrum m.v. På Voksenområdet kan bl.a. nævnes regulering i brugen af personlige alarmer- og pejlesystemer og fastholdelse i forbindelse med personlig hygiejne.

Alle bestemmelserne på området inddrages i Socialtilsynets tilsyn med tilbuddene samt i tilsynskonsulentens opmærksomhedsområde. I årsberetningen beskrives de dilemmaer og problemstillinger, der har været i praksis i 2017. Herefter følger statistik og udviklingen på området i 2017.

Årsberetning 2017

Dilemmaer i praksis

Det er oplevelsen i praksis, at det ikke er alle situationer, der kan findes hjemmel til i reglerne om magtanvendelse. Der opstår løbende udfordrende og dilemmafyldte episoder i arbejdet med børn, unge og voksne med funktionsnedsættelser eller socialt betingede problematikker, der skal fungere i et fællesskab. Medarbejderne kan stå i situationer, hvor de føler sig nødsaget til at gribe ind for at varetage omsorgen for den enkelte eller for at beskytte fællesskabet mod den enkelte.

Medarbejderne skal ofte balancere mellem to primære hensyn: At borgeren er afhængig af andre og af omgivelserne, og at borgeren er et aktivt selvbestemmende menneske. Der kan let opstå konflikt mellem på den ene side ansvaret for at varetage borgerens interesser, herunder det ansvar, der ligger i omsorgspligten, og på den anden side respekten for individet.

Der er fra forvaltningens side forståelse for dilemmaerne i praksis og derfor også forståelse for, at der nærmest uundgåeligt kan forekomme magtanvendelser og indgreb i selvbestemmelsesretten, der er på kanten af bekendtgørelsens rammer. Men det er afgørende, at der til stadighed er stort fokus på forebyggelse af magtanvendelse, og at der arbejdes målrettet for at værne om den enkeltes grundlæggende rettigheder.

Arbejdet med fokuspunkter og målsætninger for 2017

I 2017 er der generelt arbejdet målrettet og konstruktivt med fokuspunkterne og målsætninger for 2017. På alle tilbud er der over de seneste år indarbejdet gode rutiner og arbejdsgange omkring indberetning af magtanvendelse.

I langt de fleste indberetninger er barnet eller den unge blevet orienteret om indberetningen og givet mulighed for egen redegørelse. Men der er dog fortsat tilfælde, hvor barnet eller den unge ikke eller kun i mindre grad er inddraget i efterbehandlingen af magtanvendelsen. Det er typisk i tilfælde, hvor det vurderes, at barnet eller den unge pga. alder eller funktionsniveau ikke er i stand til at komme med egen redegørelse. Der vil i 2018 blive arbejdet videre med, hvordan inddragelse af børne-/ungeperspektivet kan understøttes bedst

Fokuspunkter og målsætninger for 2017:

- At alle tilbud fortsat har fokus på, hvordan deres målgruppe kan inddrages i efterbehandlingen af en magtanvendelse – hvordan børne-/borgerperspektivet kan sikres
- At ledelsen på tilbuddene fastholder fokus på læring og forebyggelse og løbende tager magtanvendelsesbegrebet i bred forstand op til dialog
- At der fortsat er fokus på opkvalificering af indhold og beskrivelser i indberetningsskemaerne
- At der er fokus på implementering af det nye lovgrundlag – lov om voksenansvar

muligt på det enkelte tilbud med målgrupperelevant vejledning og støtte.

Det er tilbuddenes ledere, der er ansvarlige for opfølgningen på episoder med magtanvendelse. Lederne skal forholde sig til og kommentere på alle indberetninger om magtanvendelse. Kvaliteten af lederbemærkningerne er overvejende god, men det vil være et fortsat fokuspunkt i 2018.

Det vurderes, at opmærksomheden de seneste år på opkvalificering af indhold og beskrivelser i indberetningerne har medført et væsentligt bedre vurderingsgrundlag for driftsherre, anbringende myndighed og Socialtilsynet. Det vurderes samtidig, at de givne velbeskrevne praksisfortællinger qua indberetningspligten bidrager til at synliggøre praksis til refleksion, læring og forebyggelse. Der er i 2018 fortsat behov for opmærksomhed på udviklingen af kvaliteten af indhold og beskrivelser i indberetningerne både mhp. et kvalificeret vurderingsgrundlag samt anvendeligheden ift. refleksion, læring og forebyggelse

Der foregår generelt på tilbuddene en høj grad af pædagogisk refleksion med henblik på forebyggelse af episoder med magtanvendelse. Alle tilbud har konkrete magtanvendelser på som fast punkt på dagsordenen på personalemøder/fagmøder. Ligesom dilemmaer og udfordringer inden for magtanvendelsesområdet generelt jævnligt er til dialog. Tilbuddene er ligeledes meget åbne overfor at søge sparring på området med konsulenter og Juridisk Kontor, når der uundgåeligt opstår dilemmaer og svære situationer i arbejdet med målgrupperne.

Der har i 2017 været en god implementering af det nye lovgrundlag. Der har kun i et begrænset omfang været behov for præciseringer i praksis. Men der vurderes fortsat at være behov for, at der i 2018 er opmærksomhed på implementeringen af lovens nye begreber og rammer.

Magtanvendelse indgår desuden som et element i det eksterne tilsyn fra henholdsvis Socialtilsyn Nord samt BDO. Fra Socialtilsynet er der gennem kvalitetsmodellen fokus på, om der arbejdes forebyggende, er udarbejdet beredskabsplaner og om reglerne på området i det hele taget efterleves. I 2017 har Socialtilsyn Nord desuden haft særligt fokus på, om husregler (nedskrevne og/eller kulturbårne) er i konflikt med borgenes selvbestemmelsesret. Tilbagemeldingerne fra Socialtilsynet har generelt været positive på området. Der har dog været enkelte tilfælde, hvor der er blevet efterlyst bedre implementering og kendskab til lokale beredskabsplaner for forebyggelse af og håndtering af eventuelle overgreb. Endvidere blev der på to tilbud til voksne (Kirkens Korshær og Krisecentret for kvinder) varslet påbud med baggrund i en vurdering af, at der med husreglerne foretages ikke lovhjemlede indgreb i borgernes selvbestemmelsesret.

Det blev bl.a. påpeget, at der ikke må være besøgsrestriktioner for borgerne ift. forbud mod overnattende gæster (På Kirkens Korshærs Herberg) samt forbud mod rygning på værelserne og indtagelse af alkohol på tilbuddet (Krisecentret for kvinder). På begge tilbud betragtes borgerens tildelte værelse som deres hjem og med heraf følgende rettigheder. Derved er det Socialtilsynets vurdering, at det ikke er tilladt, at opstille husregler, der regulerer borgerenes ret til selvbestemmelse i egen bolig. De dilemmaer, der kan opstå ved fx overnattende gæster på herberget eller kvinder, der ønsker at ryge på værelset, skal forsøges imødekommet på anden vis og af frivillighedens vej.

I begge tilfælde har der været tæt dialog med Socialtilsynet om de varslede påbud. I Kirkens Korshær gav det anledning til justeringer i de nedskrevne husregler og mindre ændringer i praksis. Krisecentret for kvinder klagede over afgørelsen, bl.a. fordi stort set identiske husregler og praksis i krisecenter i Silkeborg var blevet godkendt af Socialtilsynet.

Krisecentret for kvinder fik ikke medhold i klagen. Husreglerne blev efterfølgende justeret med samme ordlyd som i Silkeborg. Påbuddet er herefter bortfaldet.

I årsrapporten 2017 fra det eksterne tilsyn fra BDO gives der udtryk for, at den pædagogiske tilgang på tilbuddene understøtter borgenes ret til selvbestemmelse: *"Langt størsteparten af tilbuddene har opnået scoren 5, idet det vurderes, at samarbejdet med borgerne er kendetegnet ved anerkendelse, aktiv medinddragelse og indflydelse. Det kommer til udtryk i tilbuddene gennem deres pædagogiske tilgang og evnen til at forstå og afkode borgernes ønsker i forhold til aktiviteter. Borgerne selv udtrykker stor tilfredshed med inddragelsen og oplever derved tilbuddene som meningsfulde"*

Udviklingen på området

I de seneste år har antallet af magtanvendelser været relativt stabilt. Antallet af magtanvendelser i 2017 sammenlignet med 2016:

Tilbud	Fysiske pladser	Tilladt magt	Ikke tilladt magt	Nødvæ rge	Magtanvend elser i alt 2017	Magtanvend elser i alt 2016
Specialinstitutionen Bøgen	22	20		1	21	17
VoksenBøgen	20	10			10	5
Danahus*	15	1*				1
Stjernehusene Limfjorden	21	20	1		21	17
Stjernehusene aflastning*	6	7*			7	11
Døgncenter Nibe	6	4			4	2
Døgncenter Sulsted	7	1	1		2	4
Vesterlund	16	20			20	13
Vokseværket	12	1	1		2	
I alt 2017		84	3	1	88	
I alt 2016		62	7	1		70

*Det er med ny lov om voksenansvar blevet klarlagt, at aflastningstilbud ikke er omfattet af bestemmelserne. Der henvises til afsnit om dagbehandlingstilbud.

Fra 2016 til 2017 ses en stigning i det samlede antal af magtanvendelser, men antallet af ikke tilladt magtanvendelse er faldet. Hertil kan tilføjes, at der også i 2016 var et fald i antallet af ikke tilladte magtanvendelser.

Dette fald vurderes primært at kunne tilskrives, at den nye lov om voksenansvar indeholder bestemmelser, der giver hjemmel til magtanvendelse i situationer, hvor det tidligere ikke var tilladt – fx at forhindre et barn eller en unge i at ødelægge ting i et ikke uvæsentligt omfang (tidligere var det alene tilladt, at anvende magt, hvis barnet eller den unge var til skade for sig selv eller andre. Ødelæggelse/beskadigelse af fx institutionens bus, var ikke tilladt magt). Ligeledes giver den nye lov om voksenansvar i videre omfang end tidligere mulighed for, at personalet som led i varetagelsen af omsorgen kan foretage nødvendige indgreb i barnets eller den unges selvbestemmelsesret for at sikre barnets eller den unges interesser.

De tre ikke tilladte magtanvendelser, der var i 2017 er begrundet i forskellige årsager. I et tilfælde var der hjemmel til magtanvendelse (angreb mod medarbejder), men det var vanskeligt ud fra indberetningen at vurdere om indgrebet var tilstrækkeligt tilpasset efter forholdene i situationen og forsøgt begrænset til det absolut nødvendige. I et andet tilfælde vurderes det, at der ikke var hjemmel til magtanvendelse. Barnet havde i situationen en særdeles u hensigtsmæssig adfærd og fulgte ikke verbale anvisninger. Men barnet var i situationen ikke til skade for sig selv eller andre. Situationen skulle have været forsøgt løst med socialpædagogisk støtte og omsorg. I det tredje tilfælde blev der anvendt ikke tilladt

magt til at undersøge lommer og taske for effekter, der kunne være til skade. Den ikke tilladte magt blev foretaget i forbindelse med en ellers tilladt undersøgelse af værelset. Der var gode grunde til at antage, at barnet havde effekter på sig, der kunne være til skade for barnet, men situationen skulle have været søgt løst af frivillighedens vej. Alle ikke tilladte magtanvendelser er efterbehandlet med henblik på læring og fremadrettet forebyggelse.

Som omtalt tidligere, så er tilladt magtanvendelse situationer, hvor magtanvendelsen har været vurderet absolut påkrævet i den konkrete situation – og dermed magtanvendelser, der ikke umiddelbart har været mulige at forebygge. Men det er forvaltningens erfaring, at også tilladte magtanvendelser kan forebygges, når området vies særlig opmærksomhed. Hvis der til stadighed sættes fokus på forebyggelse og faglighed kan antallet af magtanvendelse begrænses til et absolut minimum. Der kan være mange faktorer i spil, når et barn eller en ung ofte ender i situationer, hvor magtanvendelse bliver absolut påkrævet. Eksempelvis er der for udadreagerende børn og unge typisk mange magtanvendelser i starten af en anbringelse. De anbragte børn og unge er også ofte meget sårbare i forhold til ustabilitet i medarbejdergruppen med brug af vikarer, udskiftninger af fast personale m.v. Mange gange er det det samme barn, der kontinuerligt eller i perioder kommer i situationer, der kan ende med magtanvendelse. Således kan det fx på Bøgen ses, at en ung stod bag 7 af magtanvendelserne i 2017, og på Vesterlund var 7 magtanvendelser på samme barn.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der på VoksenBøgen, Specialinstitutionen Bøgen og Stjernehusene Limfjorden er beboere over 18 år. Voksenreglerne på området er væsentligt strammere og der er alene hjemmel til magtanvendelse, hvis der er nærliggende risiko for væsentlig personskade (brækket lemmer, hjernerystelse, kraniebrud, tabte eller løse tænder, snitsår og kvæstelser - jf. vejledningen). Der har i 2017 været i alt 16 magtanvendelser på voksne borgere. Der er på alle tilbud, der kan have både over og under 18-årige, opmærksomhed på forskellene i regelsættet på de to områder.

Klager, påtaler og driftsmæssige konsekvenser

Forvaltningen har i 2017 ikke modtaget klager i henhold til magtanvendelsesreglerne. Ligesom der i 2017 ikke er fundet grundlag for tjenstlig påtale i forbindelse med magtanvendelse.

Særligt for dagbehandlingstilbud i 2017

Magtanvendelsesbekendtgørelsen omfatter ikke dagtilbud og fra 2017 heller ikke aflastningstilbud, om end målgrupperne på flere dagbehandlings- og aflastningstilbud er sammenlignelige med døgntilbuddenes målgrupper. På dagbehandlings- og aflastningstilbuddene er medarbejderne alene underlagt straffelovens bestemmelser om nødværge og nødret (Straffelovens §§ 13 og 14) og Folkeskoleloven (§ 52). Det blev dog i 2007 taget stilling til, at de særlige dagtilbud skal indsende indberetninger om magtanvendelse på samme skemaer som døgntilbuddene (se omfattede tilbud i bilag 1). Fra 2017 er aflastningstilbuddene også omfattet heraf. Indberetningerne behandles analogt efter magtanvendelsesbekendtgørelsen, og det primære formål og fokus er fremadrettet læring og forebyggelse.

Antallet af magtanvendelser på dagbehandlingstilbuddene har over de seneste år været meget lavt. I 2016 faldt antallet af magtanvendelse fra 6 til 1. I 2017 har der ikke været indberettet episoder med magtanvendelse fra dagbehandlingstilbuddene. Magtanvendelser fra aflastningstilbuddene fremgår under tidligere statistik fra døgntilbuddene.

Skole- og dagbehandlingstilbuddene arbejder i kravstillende skolesituationer med børn og unge i udsatte positioner. I det lys må det antages, at den socialpædagogiske tilgang i tilbuddene er tilpasset børnenes behov - at der er god faglig kvalitet i tilbuddene. Det er ikke opfattelsen, at det kan være et udtryk for, at tilbuddene ikke indberetter eventuelle episoder med magtanvendelse. Mhp. fortsat læring og forebyggelse af episoder med magtanvendelse, vil der i dagbehandlingstilbuddene i 2018 blive sat særligt fokus på at sikre den løbende dialog om dilemmaerne mellem selvbestemmelsesretten, voksenansvaret og omsorgspligten.

Særligt for plejefamilier

Det bør her nævnes, at som dagtilbuddene er plejefamilierne ikke omfattet af magtanvendelsesbekendtgørelsen. Plejefamilierne er ligeledes omfattet af Straffelovens bestemmelser. Der er i Familieplejen opmærksomhed på forebyggelse og læring.

Emnet er en del af den undervisning, som plejefamilierne modtager på grundkurset, og det drøftes løbende i supervisionen. Typisk drøftes gråzonen mellem magt og opdragelse, det ofte giver en spændende dialog, idet magtanvendelse ikke kan argumenteres med et pædagogisk sigte. Dertil kommer, at Socialtilsynet fører tilsyn med de generelt godkendte familier og herunder har øje for konflikthåndtering og forebyggelse af magtanvendelse.

I den tidligere omtalte lov om vokseansvar over for anbragte børn og unge, der er trådt i kraft fra 2017, er der som noget nyt formuleret regler for plejefamilier. Almindelige plejefamilier og netværksplejefamilier er alene omfattet af lovens § 3. Heri ligger det, at plejefamilier som led i varetagelsen af den daglige omsorg kan foretage visse handlinger over for barnet eller den unge. Fx kan man lægge en hånd på skulderen for at angive, at man ønsker, at barnet/den unge skal følge med.

Som kommunale plejefamilie er beføjelserne udvidet til at omfatte mulighed for fysisk guidning og afværgehjælp (afværge skade/ødelæggelse af materielle ting af væsentlig værdi. Herunder også affektionsværdi). Sidstnævnte skal registreres og indberettes. Aalborg kommune har pt. ingen kommunale plejefamilier ansat.

Magtanvendelsesområdet og fokuspunkter for 2018

Ud fra de enkelte indberetninger om magtanvendelse, ovenstående samlede årsberetning og statistik vil målsætninger og fokuspunkter i 2018 på magtanvendelsesområdet i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen være:

- At alle tilbud fortsat har fokus på, hvordan deres målgruppe kan inddrages i efterbehandlingen af en magtanvendelse – hvordan børne-/borgerperspektivet kan sikres
- At ledelsen på tilbuddene fastholder fokus på læring og forebyggelse og løbende tager magtanvendelsesbegrebet i bred forstand op til dialog
- At der fortsat er fokus på opkvalificering af indhold og beskrivelser i indberetningsskemaerne
- At der fortsat er fokus på implementering af det nye lovgrundlag fra 2017 – lov om voksenansvar

- At være i løbende dialog med socialtilsynet om forståelse og fortolkning af regler på området
- Særlig for dagbehandlingstilbuddene: at have fokus på at sikre den løbende dialog om dilemmaerne mellem selvbestemmelsesretten, voksenansvaret og omsorgspligten.

Bilag 1

Tilbud omfattet af magtanvendelsesbekendtgørelserne

Børn og ungeområdet
Vesterlund
Vokseværket
Døgncenter Nibe
Døgncenter Sulsted
Davids Allé
Fyrkildevej
Specialinstitutionen Bøgen
Stjernehusene
Voksenområdet*
Kirkens Korshær Bofællesskab
Svenstrupgaard - Det alternative plejehjem
Misbrugsafsnittet - Efterbehandlingen
VoksenBøgen
Dagbehandlingstilbud
Vissegård
Bådgruppen
Bakkeø
Barnets Hus

*På voksenområdet følger bekendtgørelsens bestemmelser ikke tilbudstypen, med derimod den enkelte borgers funktionsniveau. De oplyste tilbud er tilbud, der typisk kan rumme borgere, der er omfattet af reglerne